

शासनाचे इतर विभाग, वित्तीय संस्था व इतर यांना संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व फेरफार या अधिकार अभिलेख Application Programming Interface (APIs) व्हारे उपलब्ध करून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.२३५/ल-१.

पहिला मजला, मुख्य इमारत, मंत्रालय,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : २९ नोव्हेंबर, २०२२

संदर्भ :-

- १) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्रमांक :-राभूअ-२०१३/प्र.क्र.३२/ल-१, दिनांक २३.०९.२०१३.
- २) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्रमांक :-राभूअ-२०१८/प्र.क्र.३४/ल-१, दिनांक ३१.०९.२०१९.
- ३) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्रमांक :-राभूअ-२०१८/प्र.क्र.३९७/ल-१, दिनांक ३१.०९.२०१९.
- ४) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील पत्र क्रमांक रा.भू.४/निशुल्क ७/ब/बारा/२०२१, दिनांक १७.०६.२०२१.
- ५) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई, शासन निर्णय क्रमांक :-संकिर्ण-२०२१/प्र.क्र.२३५/ल-१, दिनांक १८.०४.२०२२.
- ६) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील पत्र क्रमांक रा.भू.४/अधिकार अभिलेख APIs/२०२२, दिनांक १३.५.२०२२ व दिनांक १६.६.२०२२.

प्रस्तावना :-

राज्यात डिजीटल भूमि अभिलेख आधुनिकीकरण कार्यक्रम ई-महाभूमि या नावाने राबविण्यात येत आहे. ई-महाभूमि अंतर्गत विकसीत करण्यात आलेल्या आज्ञावलीमधून गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व गा.न.नं.६ या अधिकार अभिलेखांच्या नक्कला संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने ऑनलाईन पद्धतीने संदर्भाधीन क्रमांक २ अन्वये ठरविण्यात आलेले शुल्क/रक्कम आकारण्यात येवून उपलब्ध करून देण्यात येत आहेत. परंतु, इतर विभाग, वित्तीय संस्था व इतर यांना संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व फेरफार या अधिकार अभिलेख Application Programming Interface (APIs) व्हारे उपलब्ध करून देण्याबाबत किती शुल्क आकारण्यात यावे, याबाबत संदर्भाधिन क्र. ५ शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. जमाबंदी आयुक्त व संचालक, भूमि अभिलेख, पुणे यांनी संदर्भाधिन क्र. ६ नुसार संदर्भाधिन क्र. ५ येथील शासन निर्णय दुरुस्त करण्याबाबत प्रस्ताव सादर केला आहे. त्यास अनुसरून संदर्भाधिन क्र.५ येथील दिनांक १८.४.२०२२ रोजीचा शासन निर्णय अधिक्रमीत करण्यात येत असून खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

ई-महाभूमि अंतर्गत विविध प्रकल्पांना स्वयंसहाय्यित बनविण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या निधीची उभारणी करण्याच्या दृष्टीने व संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व फेरफार या अधिकार अभिलेख

Application Programming Interface (APIs) व्दारे उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या सेवांकरिता आकारण्यात येणाऱ्या शुल्काची विभागणी पुढीलप्रमाणे निर्धारित करण्यात येत आहे.

सशुल्क/निशुल्क वितरण तक्ता

अ.क्रं.	वापरकर्ता	देण्यात येणाऱ्या ७/१२, ८-अ व फेरफार माहितीचे स्वरूप	शुल्क सुविधा	प्रस्तावित सेवाशुल्क	विविध घटकांचा हिस्सा
१	२	३	४	५	६
१.	नागरिक (एकल)	i)संगणकीकृत स्वाक्षरीत PDF स्वरूपात.	प्रिपैड वॉलेट	र.रु.१५/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१०/- महाराष्ट्र शासन र.रु.५/-
२.	सरकारी/खाजगी बँका, वित्तीय संस्था अथवा इतर खाजगी संस्था.	i)संगणकीकृत स्वाक्षरीत PDF स्वरूपात.	पोस्टपेड १ महिना क्रेडीट	र.रु.१५/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१०/- महाराष्ट्र शासन र.रु.५/-
		ii)संगणकीकृत स्वाक्षरीत डेटा स्ट्रीम (डेटा स्वरूपात.)	पोस्टपेड १ महिना क्रेडीट	र.रु.१५/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१०/- महाराष्ट्र शासन र.रु.५/-
३.	महाराष्ट्र व भारत सरकारची महामंडळे व सार्वजनीक उपक्रम	i)संगणकीकृत स्वाक्षरीत PDF स्वरूपात.	पोस्टपेड १ महिना क्रेडीट	र.रु.१०/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१०/-
		ii)संगणकीकृत स्वाक्षरीत डेटा स्ट्रीम (डेटा स्वरूपात.)	पोस्टपेड १ महिना क्रेडीट	र.रु. ६/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.६/-
४.	भारत सरकार व महाराष्ट्र शासनाचे असे विभाग जे महसूल अभिलेख घेऊन स्व विभागाकडील Data Share करत नाहीत.	i)संगणकीकृत स्वाक्षरीत PDF स्वरूपात.	पोस्टपेड १ महिना क्रेडीट	र.रु.१/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१/-
		ii)संगणकीकृत स्वाक्षरीत डेटा स्ट्रीम (डेटा स्वरूपात.)	-	र.रु.१/- प्रति अभिलेख	DILRMP चे SC&DLR यांचे स्वीय प्रपंजी लेखा खाते र.रु.१/-
५.	भारत सरकार व महाराष्ट्र शासनाचे असे विभाग जे महसूल अभिलेख सेवा घेऊन Data Share करतात.	i)संगणकीकृत स्वाक्षरीत PDF स्वरूपात.	-	निशुल्क	-
		ii)संगणकीकृत स्वाक्षरीत डेटा स्ट्रीम (डेटा स्वरूपात.)	-	निशुल्क	-

२. उपरोक्त वापरकर्त्त्याशिवाय UPMU व्दारे वा UPMU च्या मदतीने अंमलबजावणी करण्यात येणाऱ्या सर्व प्रकल्पांना सदर सेवा निशुल्क उपलब्ध होईल.

३. Application Programming Interface (APIs) व्दारे संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व फेरफार हे अधिकार अभिलेख ज्यांना उपलब्ध करून द्यावयाचे आहेत त्यांच्यासोबत सामंजस्य करार करण्यासाठी या शासन निर्णयान्वये जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना अधिकार देण्यात येत आहेत.

४. Application Programming Interface (APIs) व्दारे संगणकीकृत डिजीटल स्वाक्षरीने गा.न.नं.७/१२, गा.न.नं.८-अ व फेरफार हे अधिकार अभिलेख उपलब्ध करून देण्याबाबत सामंजस्य करार करताना जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना योग्य व आवश्यक वाटतील अशा अटी व शर्तीचा सामंजस्य करारामध्ये समावेश करता येईल.

५. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौ.संदर्भ क्र.११५/सासं/२०२२, दिनांक १४/०७/२०२२ रोजीच्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२११२११७०२४९१०९९ असा आहे. सदर शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भगवान सावंत)
अवर सचिव

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
३. सर्व मा. मंत्री/मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
४. मा. अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
५. मा. सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
६. मा. उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खासगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
७. मा.उपसभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
८. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानपरिषद) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
९. मा. विरोधी पक्षनेता (विधानसभा) यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई.
१०. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
११. अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
१२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
१३. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमि अभिलेख, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१४. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर.
१५. महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखा परिक्षा) मुंबई.
१६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१७. निवासी लेखा परिक्षण अधिकारी, मुंबई.
१८. निवड नस्ती (ल-१).